

POGOVOR z Dašo Bojc - mlado kraljico kraljevske igre

Rojstvo šaha je še vedno zavito v skrivnost, a Murray je v knjigi "Zgodovina šaha" navedel neovrgljive dokaze, da se je šah pojavil v Indiji okrog leta 570. Pri tej trditvi se opira na nek perzijski ep, ki je slavospev indijskemu kralju Sriharišu (618-650). V njem se nahaja ta stih: "V njegovem času ni bilo drugih vojn razen tistih na osemvrstnih ploščah."

Osemvrstna plošča je pesniški izraz za šahovnico, ki so ji takrat pravili aštapada. Igra se je sprva imenovala čatarunga. Podobnost s šahom je nesporna: igrali so na šahovnici z 32 figurami, le da so imele manjšo moč in so se drugače premikale.

Igra je postala opazna šele v renesansi, ko je šah postopoma dobil današnjo obliko in prodril na kraljevske dvore, zaradi česar vlada prepričanje, da je šah kraljeva igra.

Novo eksplozijo je doživela kraljevska igra v 18. stoletju v Franciji, v takratnem kulturnem in znanstvenem središču sveta. Tedaj pa si je svojo pot utrla v širše množice, kjer ostaja še danes.

Po zaslugi tega korenitega zgodovinskega preobrata imamo šahovsko mojstrico tudi v Framu.

Gre za 11-letno **Dašo Bojc**, večkratno državno prvakinja v različnih šahovskih disciplinah.

Pa gremo lepo po vrsti.

- **Daša, začeti morava z neizogibnim vprašanjem. Kdaj si sploh prvič pomislila na premikanje teh črno-belih figur?**

Bilo je v 1. razredu. Začela sem igrati iz veselja, radovednosti, kar pa je nazadnje preraslo v prava tekmovanja.

- **Vem, da si se vedno borila na strani močnejših in večjih. Je tako?**

Ja, lahko bi tako rekla, saj sem z osmimi leti v Rušah prvič osvojila pokal za 1. mesto v kategoriji do 12 let. V istem letu sem že tekmovala na državni ravni, kjer sem bila sicer "le" peta, a najboljša tekmovalka do 9 let, s čimer sem si tudi prislužila vstopnico na Evropsko prvenstvo, ki je potekalo v Budimpešti.

- **In od takrat si svoje življenje podredila šahovnici...**

Sploh ne. Še vedno sem igrala bolj za šalo kot zares, kar mi je uspelo poleg opravljanja Srednje glasbene šole v Bistrici, kjer sem na začetku pihala v frulico, sedaj pa že tri leta igram bolj graciozno flavto.

- **Če bi te naši bralci videli, bi mi najbrž pritrdili, da si tudi sama videti graciozna in krhka, a z jeklenimi živci.**

Brez teh pa sploh ne bi zdržala vseh pritiskov. Čeprav pravijo, da je šah za tiste, ki neradi govorijo, pa tišina med partijami ni sproščujoča, ampak živce parajoča.

Daša Bojc - skoncentrirana na naslednjo šahovsko potezo

Odločitev je padla

- **Mlade možgane je treba čim bolj gubati in jih krepiti, predvsem v logičnem razmišljanju. Šah pa je za to idealen. Kako se je pot tvojih sivih celic nadaljevala?**

Takoj naslednje leto sem (ponovno v Rušah) prejela pokal za še eno 1. mesto v kategoriji deklic do 15 let.

2004 je zame tudi posebno leto. Na romantičnem Bledu sem postala državna prvakinja v pospešenem šahu v kategoriji deklic do 10 let. Tako sem se uvrstila v naslednji krog in na državnem prvenstvu deklic do 10 let v Celju zasedla 2. mesto. Istega leta sem se udeležila Evropskega prvenstva, tokrat v Turčiji.

- **Pri tebi pa res gre vse tako sunkovito kot po maslu. S čim si si tako podmazala svojo pot?**

(V smehu) Veliko uspehov je odvisno od "finančnega podmazovanja" mojih staršev, saj me je na vsa dosedanja večja in dalj časa trajajoča gostovanja spremljal oče, na bližja pa se velikokrat odpravi kar cela družina.

Poleg tega obiskujem veliko turnirjev, na domu pa me v zadnjem letu "muči" osebni šahovski mojster Suad.

(Se nadaljuje)

• **V letu 2005 pa si kot desetletnica ponovno nanizala lep venec uspehov, kajne, Daša?**

Da. Na 6. državnem mladinskem pospešenem prvenstvu deklic do 10 let v Novem mestu sem postala ponovna državna prvakinja v pospešenem šahu, nato tekmovala na državnem prvenstvu deklic do 10 let v Šentjurju ter osvojila 2. mesto.

• **In to še ni vse...?**

Ne povsem. Na šahovskem turnirju MČ Magdalena sem bila 3., v Bistrici ob Dravi sem si na odprtem šahovskem turnirju izborila 1. mesto.

• **In to še vedno ni vse...?**

Udeležila sem se še Evropskega prvenstva v Črni gori.

• **Ob nizanju teh uspehov ostane človek kar brez besed. V šoli prav gotovo ne uspeš slediti vsej učni snovi, kaj šele, da bi imela vselej narejeno domačo nalogo.**

To pa ne bo držalo. Do sedaj imam v redovalnici same petice, pa tudi domačo nalogo imam vedno narejeno.

(Bralci prav gotovo mislite, da Daši verjamem kar na besedo, a naj vam razkrijem skrivnost, da sem zelo dobro seznanjena z njenim šolskim delom, saj imam čast biti razredničarka te nadarjene najstnice - op. avt.).

• **Seveda, sedaj si že najstnica. A te puberteta nič ne ovira pri koncentraciji?**

Zaenkrat še ne.

• **V lanskem letu si dopolnila zbirko odličij s še nekaj pokali in priznanji. Kje vse si se potepala?**

Na šahovskem turnirju v Rušah sem bila 1., in to v kategoriji deklic do 18 let, na mladinskem državnem prvenstvu v Murski Soboti sem se pomerila z deklicami do 12 let in osvojila 2. mesto, ponovno pa sem bila gostja Evropskega prvenstva v Črni gori.

• **Ob teh uspehih se s šahovskimi mojstri prav gotovo že tikaš.**

Zaenkrat samo oni tikajo mene.

• **Vse medalje, pokali in druga priznanja, ki si jih dobila, so najbrž tako težki, da morate imeti zanje posebne ojačane vitrine.**

Nekoč sem resnično bolj za šalo kot zares stehala vse medalje (2 bronasti, 2 srebrni in 17 zlatih) in dobila rezultat presenetljivih pičlih 700 g. Prav razočarana sem bila. Videz vara, kot pravi star pregovor. Pokalov nisem tehtala, imam pa jih skupaj 11 (1 za tretje mesto, 3 za drugo in 7 za prvo).

• **Lepa bera. In to že v tvojih rosnih letih. Ta najin pomenek pa je nastal predvsem zaradi zadnjega dosežka. In to je...**

6. in 7. januarja 2007 je v Murski Soboti potekalo osnovnošolsko državno prvenstvo, s katerega sem prinesla še en časten naziv - postala sem šolska državna prvakinja za šolsko leto 2006/2007.

Daša Bojč (v sredini) - čeprav najmanjša, je v šahu dejansko največja, saj je na črno-belih poljih šolska državna prvakinja za šolsko leto 2006/07
• foto: Ivo Bojč

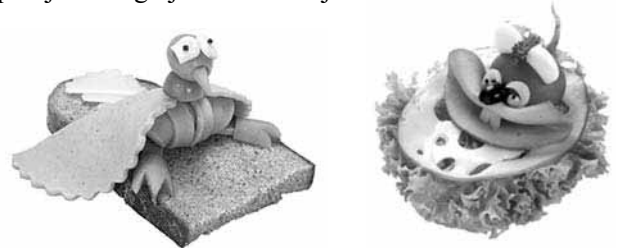
• **Ob toliko uspehih bi bilo potrebno izpolniti še veliko listov. Predlagam pa, da se naslednjič malce pogovoriva o tvojem prostem času. Bi bilo o tem prav toliko pisati?**

Še več, saj kljub mnogoterim zadolžitvam veliko časa preživim na izletih z družino, ob igrah s sestro Leno, s prijateljicami in sošolkami, pa še s fanti si dopisujem *(mi pomežikne in jaz sem znova brez besed)*.

Pripravila: Simona NAPAST

KULINARIČNI KOTIČEK - ali veste?

Le malo domišljije, spretnosti, časa in nekaj sestavin, ki jih premore tako rekoč vsako gospodinjstvo, je potrebnih, da nastanejo take očem všečne ročnodelsko-kulinarične mojstrovine, ki lahko služijo kot slastna predjed ali zgolj kot dekoracija.

Domiselno in zabavno, kajne?

Upamo, da smo s tem tudi vam dali kakšno uporabno idejo. Da pa ne bi ostalo le pri tem, nas zanima, ali veste, **kaj sestavlja kulinarične dobrote na fotografijah?**

Naštejte vsaj 3 sestavine (pomagate si lahko še z večjo barvno fotografijo na notranji strani ovitka Novic) in odgovor pošljite v naše uredništvo, najkasneje do konca marca.

Izzrebanca bomo simbolično nagradili.

Uredništvo